

Nasjonale føringer

Forvaltning av hjortevilt skal ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold.

Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene.

Forvaltningen skal videre sikre bestandstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

Kommunen skal vedta mål for utviklingen av bestandene av elg og rådyr der det er åpnet for jakt på artene.

Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfold, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på veg.

Kapittel 4.2

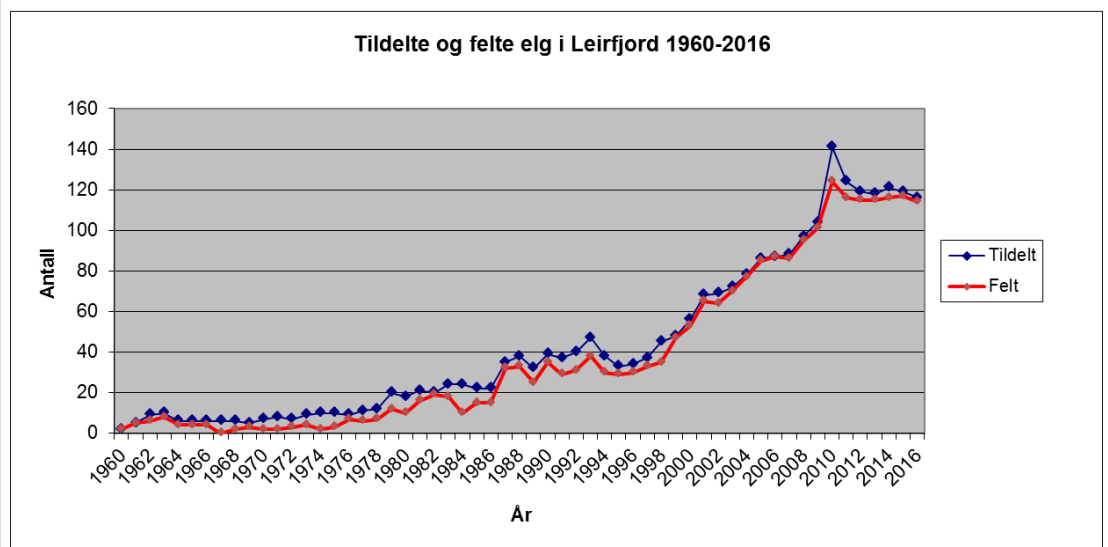
Fakta

I Leirfjord kommune er det åpnet for jakt etter elg og rådyr. Elg har vært jaktet i Leirfjord kommune siden 1960 og rådyr fra tidlig på 1980-tallet. Tetthet av rådyr i kommunen fluktuerer mye, avhengig av forhold om vintere og tilstedeværelse av rovvilt, og da spesielt gaupe. Jakt antas ikke å være en bestandsregulerende faktor, da jaktrettshavere velger å ikke ta ut dyr i år hvor det er lite dyr. Hjort har vært sporadisk observert i kommunen siden begynnelsen av 2000-tallet.

Stammen av elg i Leirfjord tok seg sakte opp i løpet av 1970-1990-tallet, og det ble tildelt 20 dyr i 1990. Fra år 2000 har stammen vokst voldsomt og man nådde toppen i 2010 hvor det ble tildelt 141 dyr. Siden da har man begynt prosessen med å redusere stammen til et nivå hvor konflikter mellom elg og andre samfunnsinteresser blir akseptable. Fra 2010 har stammen flatet ut og i all hovedsak vært stabil.

Elgen forvaltes i dag av tre store vald med bestandsplaner. I tillegg til disse har vi tre mindre vald som tildeles dyr fra kommunen årlig.

Figuren under viser tildelte og felte dyr i perioden 1960 til 2016.

Alt av utmarksareal i Leirfjord er i privat eie. Småviltjakta administreres dermed av lokale grunneierlag som selger jakt- og fiskekort.

Utfordringer

Utfordringene knyttet til viltforvaltning i kommunen er i all hovedsak todelt. Dette er utfordringer knyttet til vilt og trafikk/bebyggelse og utfordringer knyttet til forvaltning av ressursene.

I forhold til trafikk og bebyggelse er det i all hovedsak påkjørsler av elg og nærgående elg i tilknytning til boligfelt som har gitt de største utfordringene. Dette har bedret seg betraktelig de senere årene.

Regionale mål

1. Forvaltning av viltressursene skal være kunnskapsbasert og sette ressursene inn i en bærekraftig og samfunnsmessig sammenheng.
2. Alle kommuner skal ha produktive og sunne viltbestander.
3. Avskyting i Nordland skal være slik at den enkeltes kommunes elgbestanders kondisjon ikke reduseres.
4. Påkjørsler av hjortevilt på vei skal reduseres.
5. Det skal utvikles møteplasser og nettverk i alle regioner for samordning av interesser og utveksling av kompetanse.
6. Det skal utvikles og etableres arenaer for samarbeid og kunnskapsutvikling mellom alle ledd i forvaltningen, frivillige organisasjoner og andre aktører.
7. Verdiskapingspotensialet i høstbart vilt skal utnyttes i den lokale og regionale utviklingen.
8. Nordland skal gjøre nytte av jakt som rekrutteringsarena til det helhetlige friluftslivet.

Regionale strategier

1. Økonomiske midler skal brukes som verktøy for å få økt kunnskap. Hjorteviltregisteret skal være oppdatert og tallene skal være av god kvalitet. Det skal arbeides for at alt jaktutbytte rapporteres. Lokal kunnskap om viltressursene skal legges til grunn for forvaltningen. Kunnskap om viltets leveområder og livsbetingelser skal inngå i kommuneplan og forvaltningsveiledningen.
2. Bestandsplaner for hjortevilt skal være basert på kunnskap og bestandsutviklingen skal være i balanse med økologiske, økonomiske og samfunnsmessige interesser. Det skal stimuleres til etablering av bestandsplaner for hjortevilt som dekker hele leveområder. Kommunene skal i sin planlegging av nye tiltak vurdere arealkonflikter med viltressursene og deres interesser.
3. Elgbestanden i Nordland skal ha et gjennomsnittlig kjønnsforhold på maksimalt 1,7 kyr per okse. Kommunene skal i sine målsettinger ta bevisst stilling til størrelsen på sine elgbestander. Alle kommuner skal ved utforming og rullering av kommunale målsettinger synliggjøre og vurdere forholdet mellom beitetilgang og størrelse på elgbestanden. Beitetaksering skal inngå som verktøy i dette arbeidet. Sett elg per jegerdag i Nordland skal gjennomsnittlig ligge på maksimalt 0,8. Gjennomsnittlig slaktevekt på kalv skal ikke reduseres over 5-årsperioder i den enkelte kommune, eller i fylket som helhet. Produksjonsraten skal ikke reduseres over 5-årsperioder i den enkelte kommune eller i fylket som helhet.
4. Den kommunale arealplanleggingen og bestandsplaner skal brukes som verktøy for å redusere påkjørsler. Hjorteviltregisterets fallviltmodul skal være oppdatert.
5. Det skal legges til rette for at det kan etableres gode grunneiersammenslutninger.
6. Det skal etableres faste møteplasser for nettverksbygging og kunnskapsutvikling med sikt på å oppnå bærekraftig forvaltning og rekruttering til jakt, samt verdiskaping og næringsutvikling basert på viltressursene.
7. Videreforedling av kjøtt fra hjortedyr skal utvikles næringsmessig. Jakt skal være en del av reiselivssatsingen i Nordland. Det skal opprettes møteplasser for rettighetshavere, reiselivsnæringen og andre aktører. God kunnskap om verdiskapingspotensialet i jakt skal legges til grunn for det kommunale næringsutviklingsarbeidet. Det skal legges til rette for samarbeid mellom aktører og kommunene.
8. Rekrutteringstiltak skal vektlegges for å sikre nødvendig antall jegere til å høste av en bærekraftig produksjon. Rekruttering skal fra alle grupper i samfunnet. Økonomiske midler skal benyttes for å stimulere til tiltak som har rekruttering til jakt som mål.

Kommunale målsettinger

Rådyrvald bør være så store at de oppnår mulighet til å få kvotefri tildeling.

Det skal jobbes for å få på plass jaktkortsalg for å sikre tilgang til jakt og øke rekrutteringen.

Det skal legges til rette for og oppmuntres til at elgen i Leirfjord forvaltes av ett bestandsplanområde.

Det skal bevilges støtte fra kommunalt viltfond til initiativtakere for å få dette på plass.

Tetthet av elg skal være mellom 0,9-1,0 sett elg per jegerdag.

Kjønnsratioen på voksne dyr skal være nærmest mulig men ikke under 1,8 ku per okse.

Sett kalv per ku skal ligge i intervallet 0,75-0,85 og sett kalv per kalvku skal være over 1,4.

Gjennomsnittsvekt på kalv skal ikke være under 72 kg.

Gjennomsnittsvekt på 1 ½ åringer skal ikke være under 145 kg.

Det skal jobbes for en ytterligere reduksjon i antall viltpåkjørsler.

Kommunale utfordringer

Hovedutfordringene i Leirfjord kommune er å få forvaltet hjorteviltet på bestandsnivå. Valdene er for små og det samarbeides lite på tvers av valdgrensene.

Påkjørsler er i stor grad avhengig av vær og snøforhold.

Det er utfordringer knyttet til rekruttering av jegere, og det er vanskelig for unge jegere å få mulighet til å delta på jakt på hjortevilt i kommunen.

Det finnes ingen etablert rekruttjaktordning/hospitering eller organisert jaktkortsalg knyttet til jakt på hjortevilt.

Veien videre

Leirfjord kommune har i det videre arbeidet med hjorteviltforvaltning satt seg mål som er målbare og etterprøvbare.

For elg er det satt mål som man kan kontrolleres med bruk av indeksene i hjorteviltregisteret. Det skal i den sammenheng være stort fokus kjønns- og aldersfordeling, kondisjon og tetthet av elg.

Leirfjord kommune skal være en pådriver for rekruttering av unge jegere i etablerte jaktlag.

Leirfjord kommune skal legge til rette for, og belønne de som ønsker å etablere større vald og samarbeid mellom etablerte vald.

Initiativtakere som ønsker å bidra til at hjorteviltet i større grad kan forvaltes på bestandsnivå og/eller legge til rette for rekruttering eller opplæringsjakt skal gis faglig og økonomisk støtte.

Leirfjord kommune skal være en pådriver for rydding av skog langs vei og et aktivt skogbruk som gir hjorteviltet gode levevilkår i skog og utmark.

Leirfjord kommune skal sammen med jaktrettshaverne og valdene sørger for at individer som er til fare for personer og eiendom blir tatt ut så tidlig i jakta som mulig. Det skal være lav terskel for å innvilge skadefelling av vilt som er til fare for personer i boligområder.

Kilde/Referanse

Forskrift om jakttider

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

Hjorteviltforskriften

Viltloven

Naturmangfoldloven

Andre:

Regional plan for høstbart vil og innlandsfisk

Saksutredning Leirfjord kommune SAK 17/80